EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.4.12.
COM(2010)139 végleges

2010/0077 (NLE)

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény meghosszabbítása tekintetében az Európai Unió által az Élelmiszersegélyezési Bizottságban képviselendő álláspont megállapításáról

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény Közösség részéről történő megkötéséről a 2000/421//EK tanácsi határozat rendelkezett. Az egyezmény hatályát az Élelmiszersegélyezési Bizottság által a 2009. június 5-i 100. ülésén elfogadott határozat 2010. június 30-ig ismételten meghosszabbította.

Az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény és az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezmény az 1995-ös nemzetközi gabonaügyi megállapodás két részét alkotja. Az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezményt 2011. június 30-ig meghosszabbították, ezáltal az élelmiszersegélyezési egyezmény formailag szintén meghosszabbítható 2011. június 30-ig.

Az eredetileg az 1960-as években bevezetett élelmiszersegélyezési egyezményt olyan eszközként hozták létre, amely a mezőgazdasági termelési többletnek a fejlett országokból a rászoruló fejlődő országok számára történő összehangolt és megfelelő átcsoportosítására szolgál. Mára széleskörű egyetértés látszik kialakulni az élelmiszersegélyezési egyezmény tagjai között abban tekintetben, hogy az egyezmény a mostani formájában már nem felel meg az élelmiszer-segélyezés jelenlegi követelményeinek és gyakorlatának. Mindazonáltal az élelmiszersegélyezési egyezmény hivatalos újratárgyalását elhalasztották. Ennek eredetileg az volt a célja, hogy figyelembe vegyék a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) dohai fejlesztési fordulóján zajló tárgyalások eredményeit. Mivel hosszú idő telt el azóta, hogy az élelmiszersegélyezési egyezményt utoljára újratárgyalták, illetve megjósolhatatlan, hogy mennyi időt vesz igénybe a szóban forgó tárgyalások lezárása, az egyezmény tagjai az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2009. június 5-i 100. ülésén megállapodtak, hogy az új egyezmény lehetséges elemeire vonatkozó intenzív munka megkezdéséhez nem szükséges megvárni a WTO-tárgyalások befejezését. A megállapodás szerint a jövőbeni egyezménynek összhangban kell lennie a WTO szabályaival.

Mivel a jelenlegi egyezmény 2010 júniusában lejár, az Élelmiszersegélyezési Bizottság soron következő, 2010. június 4-i ülésén hivatalosan tárgyalni fogják a megújítás kérdését. Az Élelmiszersegélyezési Bizottság 101. ülésén, amelyre 2009. december 9-én Londonban került sor, az egyezmény néhány tagja (Ausztrália, Kanada, Svájc, Japán, az Egyesült Államok) annak az elvi álláspontjának adott hangot, hogy támogatná az egyezmény további egy évvel, vagyis 2011. június 30-ig történő meghosszabbítását. Az EU ugyanakkor a humanitárius segítségnyújtási és élelmiszer-segélyezési tanácsi munkacsoport (COHAFA) 2009. november 25-i ülésén elfogadott alábbi irányvonalat tette közzé: *„Az EU arra törekszik, hogy júniusban döntés szülessen az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjére vonatkozóan, amelynek előkészítő munkálatai már most is megkezdődhetnek, ez azonban nem érinti a 2010. júniusában közlésre kerülő hivatalos álláspontot.”* – tehát a jelenlegi egyezmény esetleges meghosszabbítását összekapcsolta az új egyezmény (újra)tárgyalása terén elért előrehaladással.

Az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjének további megvitatása céljából az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. február 15–16-án Londonban nem hivatalos ülést tartott, amelyen megállapodás született az egyezmény jövőjével foglalkozó munkacsoport felállításáról, valamint konszenzust értek el az egyezmény főbb elemeinek további vitája céljából szükséges feladattervezetről. A munkacsoport 2010. március 15-én kezdi meg munkáját, és 2010. május 14-ig véglegesíti a jelentését. Az egyezmény részes feleinek 2010.

június 2–3-i nem hivatalos ülésén megvitatják ezt a jelentést, amelyet az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i 102. ülésén mérlegelni fognak. Az Élelmiszersegélyezési Bizottságot felkérték, hogy 2010. március 8-ig írásbeli eljárás keretében hivatalosan járuljon hozzá ehhez. A EU-nak az alábbi két lehetséges forgatókönyv figyelembevételével kell elkészítenie az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i 102. ülésén, Londonban képviselendő közös álláspontot:

(1) az egyezmény tagjai által annak jövőjéről folytatott nem hivatalos megbeszéléseken jelentős előrehaladást érnek el (vagyis ésszerűen feltételezhető, hogy a jövőbeni egyezményre vonatkozó tárgyalások/újratárgyalások megbeszélései 2010 folyamán megkezdődnek) az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i londoni 102. ülését megelőzően: ebben az esetben az egyezmény további egy évvel történő meghosszabbítása a legmegfelelőbb megoldás. Ezt követően a Bizottság tanácsi tárgyalási felhatalmazásra vonatkozó ajánlást és irányelveket kezdeményez az EUMSz. 218. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően; vagy

(2) az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjéről szóló nem hivatalos tárgyalásokon nem sikerül jelentős előrehaladást elérni az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i londoni hivatalos ülését megelőzően. Ebben az esetben az egyezmény további egy évvel történő meghosszabbítása nem megfelelő megoldás, és a Bizottságnak az Unió és tagállamai nevében – az egyezmény eljárási szabályzatának 13. szabálya szerint – hivatalosan elleneznie kell az Élelmiszersegélyezési Bizottságban kialakuló olyan konszenzust, amely az egyezmény meghosszabbítását támogatja.

Az előrehaladást vagy annak hiányát az EU tagállamok és az Európai Bizottság fogják értékelni. Amennyiben nem kerül meghosszabbításra, az egyezmény nem lesz hatályos többé, következtetésképpen nem lesznek betartandó minimális kötelezettségvállalások. Ez nem érintené a Humanitárius Segélyek Főigazgatóságának humanitárius segélyezésre vonatkozó finanszírozási forráselosztási tevékenységét. Mindazonáltal valószínűleg azzal a komoly negatív következménnyel járna, hogy kedvezőtlen benyomás alakulna ki a fogadó országokban, amelyek úgy vélnék, csökkent az élelmiszersegély-szállítás kiszámíthatósága, illetve az egyezmény azon egyéb tagjaiban, amelyek a hagyományos megközelítést – vagyis az élelmiszer-termékek szállítását elősegítő mechanizmust – támogatják.

A jelenlegi egyezmény szerint az Európai Unió és tagállamai által vállalt évi minimális összegű élelmiszersegélyt búzaegyenértékben és értékben is megadják. A jelenlegi uniós és tagállami kötelezettségek 1 320 000 tonna búzaegyenértéket plusz 130 millió EUR-t tesznek ki (ez magába foglalja a szállítási és egyéb operatív költségeket is). Ami a 1 320 000 tonna búzaegyenértékben kifejezett kötelezettségvállalást illeti, ebből 990 000 tonna az a részesedés, amelyet belső uniós megállapodások részeként az Európai Bizottság kezel.

- Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

a Tanács 2000/421/EK határozata

a Tanács 2006/906/EK határozata

a Tanács 2007/317/EK határozata

a Tanács 2009/393/EK határozata

- Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

E határozat összhangban van az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezménnyel, amely 2011. június 30-ig hatályos. 2009. június 8-án a Nemzetközi Gabonatanács tagjai megállapodtak, hogy az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezmény 2009. július 1-jétől alapvetően két évvel kell meghosszabbítani.

2. AZ ÉRDEKELTEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓ ÉS A HATÁSVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

A humanitárius segítségnyújtási és élelmiszer-segélyezési tanácsi munkacsoport (COHAFA) 2009. november 25-i ülésén a tagállamok az alábbi álláspontra helyezkedtek az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény egyéves időszakkal – vagyis 2011. június 30-ig történő – meghosszabbítása tekintetében. *„Az EU arra törekszik, hogy júniusban döntés szülessen az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjére vonatkozóan, amelynek előkészítő munkálatai már most is megkezdődhetnek, ez azonban nem érinti a 2010. júniusában közlésre kerülő hivatalos álláspontot.”*

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

- Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (9) bekezdése.

- Szubszidiaritás

A javaslat megosztott hatáskörbe tartozik.

- Arányosság

A javaslat megfelel az arányosság elvének.

- A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: tanácsi határozat.

Más jogi aktusok a következő oknál fogva nem lennének megfelelőek: az EUMSz. 218. cikkének (9) bekezdése szerint ez az egyetlen mód az Európai Unió által az Élelmiszersegélyezési Bizottságban képviselendő álláspont elfogadására.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az élelmiszersegélyezési egyezmény kizárólag akkor hosszabbítható meg, ha ugyanabban az időszakban az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezmény hatályban van. A nemzetközi gabonaügyi megállapodás igazgatási költségvetéséhez nyújtott hozzájárulás az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezményre is vonatkozik, vagyis az egyezmény meghosszabbításának nincs további költségvetési vonzata. A hozzájárulás az uniós költségvetésében a 05 06 01. jogcím (Nemzetközi mezőgazdasági megállapodások) alatt szerepel. E hozzájárulás becsült költségét az 1995-ös Gabonakereskedelmi Egyezmény meghosszabbításáról szóló 2009/393/EK tanácsi határozathoz csatolt pénzügyi kimutatás állapította meg. Az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezmény meghosszabbításakor frissítik és figyelembe veszik majd a költségeket.

Az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény meghosszabbítása azt jelentené, hogy az Európai Unió az egyezmény III. cikkének e) pontja keretében élelmiszersegély nyújtására vállalt éves kötelezettségei további egy évig állnak fenn. Az Európai Bizottság felelősséget vállalt az EU és tagállamai által az élelmiszersegélyezési egyezmény keretében vállalt kötelezettségvállalások egy részének teljesítésére. A tagállamokkal közösen az egyezményre vonatkozó konszolidált értesítést nyújtottak be, amely nem tesz említést külön eljárásról. Az egyezmény (VI. cikke) a kötelezettségvállalások túllépésének esetére rendelkezik az egyik évről a másikra történő átvitelről és az előzetes teljesítésről, de ezek igénybevételére még nem került sor.

Mindazonáltal fontos megemlíteni, hogy két egymást követő jelentéstételi évben, vagyis 2007/2008-ban és 2008/2009-ben az Európai Bizottság nem volt olyan helyzetben, hogy teljesíteni tudja tonna szerinti kötelezettségvállalását.

KÖVETKEZTETÉSEK

A fentiek alapján a Bizottság azt javasolja, hogy a Tanács az Európai Unió és a tagállamai nevében fogadja el az alábbi álláspontot, és ennek megfelelően hatalmazza fel a Bizottságot a következőkre:

(1) az Európai Unió és tagállami nevében – az élelmiszersegélyezési egyezmény XXV. cikke b) pontjának megfelelően – szavazzon ezen egyezmény egy éves időszakkal (vagyis 2011. június 30-ig) történő meghosszabbítására, amennyiben teljesül az alábbi feltétel: az egyezmény tagjai által annak jövőjéről folytatott nem hivatalos megbeszéléseken jelentős előrehaladást érnek el (vagyis ésszerűen feltételezhető, hogy a jövőbeni egyezményre vonatkozó tárgyalások/újratárgyalások megbeszélései 2010 folyamán megkezdődnek) az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i londoni 102. ülését megelőzően.

(2) az Európai Unió és tagállamai nevében – az egyezmény eljárási szabályzatának 13. szabálya szerint – hivatalosan ellenezze az Élelmiszersegélyezési Bizottságban kialakuló olyan konszenzust, amely az egyezmény meghosszabbítását támogatja, amennyiben az a) pontban található feltétel nem teljesül.

2010/0077 (NLE)

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény meghosszabbítása tekintetében az Európai Unió által az Élelmiszersegélyezési Bizottságban képviselendő álláspont megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkének (9) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) Közösség részéről történő megkötéséről a 2000/421//EK tanácsi határozat[1] rendelkezett; az egyezmény hatályát az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2003. júniusi, 2005. júniusi, 2007. júniusi, 2008. júniusi és 2009. júniusi határozata meghosszabbította, így az 2010. június 30-ig hatályos.

(2) Az 1995-ös gabonakereskedelmi egyezmény 2011. június 30-ig hatályos.

(3) A jelenlegi egyezmény 2010 júniusában lejár, és az Élelmiszersegélyezési Bizottság soron következő, 2010. június 4-i 102. ülésén hivatalosan tárgyalni fogják a megújítás kérdését.

(4) A 2009. december 9-i londoni 101. ülésen az egyezmény néhány tagja (Ausztrália, Kanada, Svájc, Japán, az Egyesült Államok) kifejezte készségét az egyezmény további egy évvel, 2011. június 30-ig történő meghosszabbítására. Az Európai Unió a következő álláspontot foglalta el: „Az EU arra törekszik, hogy júniusban döntés szülessen az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjére vonatkozóan, amelynek előkészítő munkálatai már most is megkezdődhetnek*, ez azonban nem érinti a 2010. júniusában közlésre kerülő hivatalos álláspontot.*”

(5) A EU-nak az alábbi két lehetséges forgatókönyv figyelembevételével kell elkészítenie az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i 102. ülésén, Londonban képviselendő közös álláspontot:

(a) az egyezmény tagjai által annak jövőjéről folytatott nem hivatalos megbeszéléseken jelentős előrehaladást érnek el (vagyis ésszerűen feltételezhető, hogy a jövőbeni egyezményre vonatkozó tárgyalások/újratárgyalások megbeszélései 2010 folyamán megkezdődnek) az

[1] HL L 163., 2000.7.4., 37. o.

Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i londoni 102. ülését megelőzően; ebben az esetben az egyezmény további egy évvel történő meghosszabbítása volna a legmegfelelőbb megoldás. A Bizottság ezt követően kezdeményezné az EUMSz. 218. cikkében megállapított eljárást, javaslatot téve a Tanácsnak, hogy hatalmazza fel a tárgyalások lefolytatására és fogadjon el megfelelő tárgyalási irányelveket; vagy

(b) az egyezmény tagjainak az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjéről szóló nem hivatalos tárgyalásain nem sikerül előrehaladást elérni az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. júniusi londoni hivatalos ülését megelőzően. Ebben az esetben az egyezmény további egy évvel történő meghosszabbítása nem megfelelő megoldás, és a Bizottságnak az Unió és tagállamai nevében hivatalosan elleneznie kell az Élelmiszersegélyezési Bizottságban kialakuló olyan konszenzust, amely az egyezmény meghosszabbítását támogatja.

(6) Ezért az Élelmiszersegélyezési Bizottságban az Európai Uniót képviselő Bizottságot tanácsi határozattal fel kell hatalmazni arra, hogy – amennyiben a feltétel teljesül – támogassa az egyezmény egy évvel, vagyis 2011. június 30-ig történő meghosszabbítását, vagy pedig ellenezze az Élelmiszersegélyezési Bizottságban kialakuló, e meghosszabbítást támogató konszenzust.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Az Európai Unió Élelmiszersegélyezési Bizottságban képviselendő álláspontjának támogatnia kell az 1999. évi élelmiszersegélyezési egyezmény egy évvel, vagyis 2011. június 30-ig történő meghosszabbítását, amennyiben az egyezmény tagjai által az élelmiszersegélyezési egyezmény jövőjéről folytatott nem hivatalos megbeszéléseken jelentős előrehaladást érnek el (vagyis ésszerűen feltételezhető, hogy a jövőbeni egyezményre vonatkozó tárgyalások/újratárgyalások megbeszélései 2010 folyamán megkezdődnek) az Élelmiszersegélyezési Bizottság 2010. június 4-i londoni 102. ülését megelőzően.

Ha ez a feltétel nem teljesül, az Európai Uniónak – az egyezmény eljárási szabályzatának 13. szabálya szerint – hivatalosan elleneznie kell az Élelmiszersegélyezési Bizottságban kialakuló olyan konszenzust, amely az élelmiszersegélyezési egyezmény meghosszabbítását támogatja.

2. cikk

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezt az álláspontot az Élelmiszersegélyezési Bizottságban képviselje.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
az elnök